

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW/500/4/2013/ZA

Warszawa, 28 czerwca 2013 roku

**Pani
Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej**

Szanowne Pani Minister,

już od kilku lat resort edukacji podejmuje próby rozwiązania problemu zmniejszającego się zainteresowania uczniów aktywnością ruchową na zajęciach wychowania fizycznego. Niestety, dotychczas nie przyniosły one oczekiwanych rezultatów. Przekazane przez Panią Minister wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w ramach monitorowania w szkołach realizacji zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów w roku szkolnym 2011/2012, są także niezadowolające. W większości badanych szkół (tj. w 851 na 1444 - co stanowi 58,93%), które wypełniły ankiety, nie były realizowane zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru przez uczniów. Z przesłanych danych nie wynika też, ile szkół wprowadziło dwie, a ile tylko jedną godzinę zajęć do wyboru. A atrakcyjność tych zajęć to przecież milowy krok do sukcesu w zachęcaniu uczniów do aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

W piśmie znak DKOW-WOKO-WD-043/18/13 słusznie podkreśliła Pani Minister, że rozwój fizyczny, zapobieganie otyłości i profilaktyka wad postawy u dzieci i młodzieży są równie ważne jak ich rozwój intelektualny i emocjonalny. W pełni podzielam ten pogląd. Zgadzam się także z wypowiedzią Pani Minister, iż cyt.: „jednym z elementów wpływających na wzrost zainteresowania uczniów zajęciami wychowania fizycznego może być istniejący w szkole, dobrze funkcjonujący wewnętrzny system oceniania”. To – w moim przekonaniu – równie ważny element zachęcania uczniów do aktywności fizycznej, jak atrakcyjność samych zajęć. Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że dla wielu uczniów, szczególnie tych bardzo dobrych (choć nie zawsze sprawnych ruchowo), duże znaczenie ma średnia ocen na świadectwie, które jest „przepustką” do wymarzonej szkoły lub umożliwia otrzymanie stypendium za dobre wyniki w nauce. A przecież (na co już

wcześniej zwracałem uwagę) w myśl rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17 z późn. zm.), lekcje wychowania fizycznego powinny przede wszystkim wytwarzać nawyk aktywności fizycznej, rozwijając zainteresowania o charakterze rekreacyjnym, sportowym, turystycznym lub tanecznym. Ocenie nie powinien więc podlegać wyłącznie talent sportowy uczniów, a przede wszystkim ich zaangażowanie podczas lekcji, tak aby ci mniej sprawni ruchowo nie czuli się gorsi od rówieśników. Dlatego też pragnę po raz kolejny podkreślić, iż konieczne jest wskazanie w wewnątrzszkolnym systemie oceniania w sposób wymierny (uwzględniając realizację zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów), przy jakim wysiłku i wkładzie pracy w wykonywanie zadań może on uzyskiwać coraz wyższe oceny z tego przedmiotu, łącznie z otrzymaniem oceny celującej. Można mieć nadzieję, że pozytywny stosunek uczniów do lekcji wychowania fizycznego przełoży się na potrzebę uprawiania sportu i rekreacji w przyszłości.

W związku z powyższym, na podstawie art. 10a ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2000 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister ponownie z prośbą o podjęcie takich działań, które zobowiązałyby dyrektorów szkół i nauczycieli wychowania fizycznego do dostosowania wewnątrzszkolnych systemów oceniania do obowiązujących przepisów prawa, uwzględniających jednocześnie wyżej poruszane kwestie, co – w moim odczuciu – przyczyni się do wzrostu aktywności fizycznej uczniów, tak niezmiernie ważnej dla ich zdrowia i właściwego rozwoju.

Z szacunkiem
Marek
[Podpis]

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKOW-WOKO-WD-043-46/13

Warszawa, 2013-07-30

**Pan
Marek Michalak
Rzecznika Praw Dziecka**

Szanowny Panie Ministrze!

Odpowiadając na pismo Pana Rzecznika Nr ZEW/500/4/2013/ZA z dnia 28 czerwca br. w sprawie wewnętrznych systemów oceniania uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

W mojej ocenie wykazywanie przez szkoły danych o braku realizacji zajęć do wyboru przez uczniów nie oznacza, że zajęcia wychowania fizycznego w tych szkołach nie są atrakcyjne bądź nie odpowiadają potrzebom uczniów. Dla części uczniów zajęcia klasowo-lekcyjne, tj. standardowe zajęcia wychowania fizycznego, mogą stanowić bardziej oczekiwaną formę zajęć niż zajęcia taneczne lub aktywna turystyka, zwłaszcza jeśli prowadzone są w sposób, którego domagają się uczniowie. Prowadzenie przez szkołę jedynie zajęć klasowo-lekcyjnych nie może być traktowane jednoznacznie z brakiem zachęcania uczniów do aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

Należy w tym miejscu podkreślić, że przepisy *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego* (Dz. U. Nr 175, poz. 1042), nie określają obowiązku realizacji zajęć wychowania fizycznego w formie zajęć do wyboru przez uczniów. Decyzję o prowadzeniu ww. zajęć podejmuje dyrektor szkoły, po uzgodnieniu z organem prowadzącym i po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną i radę szkoły lub radę rodziców.

Zajęcia wychowania fizycznego, niezależnie od formy w jakiej są prowadzone, są obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi. W mojej opinii wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne podlegają takiemu samemu ocenianiu. Ponadto w przypadku wychowania fizycznego przepisy § 7 *rozporządzenia MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.), przewidują dodatkowo, że przy ustalaniu oceny w tym zakresie należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

Uważam, że cytowane wyżej rozstrzygnięcia, pozwalające w przypadku wychowania fizycznego brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć są

wystarczające. Pozwalają na ocenę „talentu sportowego” oraz wysiłku wkładanego przez ucznia w określone zajęcia i sformułowanie jej przez nauczyciela zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Należy zwrócić uwagę, że wprowadzanie dodatkowych rozstrzygnięć promujących na zajęciach wychowania fizycznego wyłącznie uczniów zdolnych może być odebrane jako działania niewychowawcze.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Minister Edukacji Narodowej podpisała 3 lipca br. dokument, który stanowi podstawę do planowania przez organy nadzoru pedagogicznego, a także placówki doskonalenia nauczycieli, działań w nadchodzącym roku szkolnym. Wyszczególniono w nim podstawowe kierunki realizacji przez kuratorów oświaty polityki edukacyjnej państwa, w szczególności zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego.

W dokumencie wskazano:

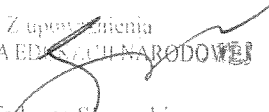
1. Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego.
2. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.
3. Działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.
4. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.

Z powyższymi zagadnieniami wiążą się podane w dokumencie tematy kontroli planowych oraz zakresy ewaluacji szkół i placówek. Będą one realizowane przez kuratorów oświaty w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, mając również na uwadze poruszaną przez Pana Rzecznika problematykę.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa mają znaczenie także dla planowania pracy przez placówki doskonalenia nauczycieli. Po zmianie przepisów (październik 2012 r.) zadaniem tych placówek jest organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie m.in. wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty.

Placówki te w nadchodzącym roku szkolnym mają zatem obowiązek udostępnienia nauczycielom oferty doskonalenia obejmującej zagadnienia najistotniejsze z punktu widzenia realizowanej polityki edukacyjnej.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Tadeusz Ślawecki
SEKRETARZ STANU